

бира и да буде биран у представничка тела, да предлаже кандидате у ова тела и врши опозив изабраних представника. О самом појму (карактеру) бирачког права или-како се негде назива – права гласа постоје различита схватања и тумачења. Према поборницима теорије о народној суверености, бирање је израз народне суверености или чињенице да грађанин има део суверене власти коју сам врши или преко својих представника које бира и који му непосредно одговарају за свој рад. Дакле, ту је бирачко право једно лично право грађанина и као такво оригинално и неотуђиво као што је неотуђива и његова суверена воља која се не може отуђити или коначно пренети на другог.

Насупрот овом схватању и доктрини, постоји и оно друго, засновано на теорији националне суверености по којој сувереност врши нација, а не грађанин (јер је нема) па му и не припада бирачко право, него бирачка дужност или функција. Зато се бирачко право не даје грађанима лично, него као органима који треба да изразе вољу нације и изаберу њене представнике. Бирачи су тако државни органи, служе једној државној потреби или, како каже Слободан Јовановић, стварају органе који су потребни за вршење једне државне функције па зато (по њему) не треба говорити о бирачком праву, него о бирачкој дужности или служби јер је бирање једна врста службе, надлежности. Међутим, иако је бирање служба која грађанима није дата у приватном него у државном интересу, Слободан Јовановић признаје да, када се говори о бирачком праву, мисли се на то да бирачи налазе лични интерес у тој служби а он се огледа у њиховом утицају на законодавне органе које бирају јер им је боље да ти органи буду под њиховим утицајем, него да не буду. Иако је бирање служба коју врше грађани у државном интересу, она може, а и не мора да буде обавезна јер је за сваку државу важно да буду изабрани њени представнички органи власти – законодавног тела, а мање је важно да ли у том избору учествују сви грађани или само неки од њих. Без обзира како се схвата, бирачко право је данас више право него дужност тако да је мало савремених држава (као нпр. Грчка и др) које санкционишу и прописују обавезу гласања. Раније је било више држава и устава који су прописивали обавезу гласања као рецимо Белгија али и неке друге државе (неки швајцарски кантони, Италија по Уставу од 1948. и сл.) Ова расправа око карактера бирачког права је данас превазиђена и из ње само произилази дилема да ли бирачко право треба да буде опште или ограничено. Ако се бирачко право схвата као лично право, онда је то основ за опште (неограничено) бирачко право, а ако се схвати као функција, онда би то било основ за ограничено бирачко право, мада преовлађује став да је то једно лично политичко право са